

Vragen van gemeenteraadsleden

Gemeenteraad

Onderwerp:	Invordering en verhaal
Bijlage:	58
Datum ingekomen brief:	4 juli 2007
Datum antwoord college:	16 oktober 2007
Partij:	HB

Aan het college van burgemeester en wethouders van Helmond,

Onlangs mochten we als fractie - via de griffie - de ontbrekende antwoorden ontvangen van de vragen die bij de beantwoording in 1e termijn van de Voorjaarsnota 2007 waren blijven "liggen".

Wij danken u voor de antwoorden. Echter één van de antwoorden, namelijk onze vraag over 'terugvordering en verhaal', heeft onze wenkbrauwen hevig doen fronsen! Uit het antwoord bleek namelijk dat het eindsaldo over 2006 van alle openstaande vorderingen ca. € 8,7 miljoen bedroeg! Een bedrag waar alle vorderingen zijn samen gebracht. Saillant in de overzichten was dat dit eind saldi van alle vorderingen jaarlijks gestaag stijgt. 2003 - € 6,7 miljoen / 2004 - € 7,3 miljoen / 2005 - € 8,0 miljoen / 2006 - € 8,7 miljoen.

Achter de getallen zitten natuurlijk nog veel meer gegevens maar als we sec naar de getallen kijken dient naar onze inzichten deze negatieve spiraal in absolute zin te worden omgebogen. Zoals aangegeven maken in het bijzonder de fraudevorderingen, vorderingen in het kader van bijstandsbesluit zelfstandigen (Bbz) en krediethypotheek een groot bestanddeel uit van het totaal te vorderen bedrag. (ca. € 5,0 miljoen). Mag dan wel zou zijn dat enkele vorderingen moeilijk inbaar zijn, maar mogelijk een meer (pro)actieve benadering met daarbij bijv. de hulp van gespecialiseerde invorderingsbedrijven (dus géén deurwaarder / incasso kantoren e.d.), zullen zeker een positieve bijdrage opleveren. Gemeenten met een zelfde problematiek hebben daar al positieve ervaringen mee opgedaan. Verder lijkt het ook in absolute zin gewenst "om aan de voorkant" goed te beoordelen of sommige uitgaven / gemeentelijke gelden wel op een rechtmatige c.q. doelmatige, zorgvuldige wijze worden verstrekt! Mag duidelijk zijn dat dit veel (administratieve) ellende kan voorkomen! Bekend voorbeeld is bijv. een gemeentelijke subsidie aan een sportvereniging vanwege een ID-baan, die overigens al was gesaneerd maar waar de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage nog steeds werd uitgekeerd!

Gezien de verstrekte gegevens in uw antwoorden, denken wij dat extra (beleid) impulsen om tot verbetering te komen op de gemeentelijke dienst Invordering en Verhaal, zeker op zijn plaats zullen zijn. Zeker omdat een dergelijk – naar onze inzichten - te groot invorderingsbedrag, zoals dat toch van een zorgvuldig opererende gemeentelijke overheid mag worden verwacht, feitelijk onacceptabel is. Wij zien uw reactie over dit onderwerp met belangstelling tegemoet.

Een reactie die naar onze insteek zeker vergezeld dient te gaan met de nodige verbeteracties.
Hoogachtend

Fractie Helmondse Belangen
Fvz Berry Smits

c.c.: griffie
media

Antwoord college van burgemeester en wethouders:

Naar aanleiding van uw bovenvermelde brief, delen wij u het volgende mede.

De gemeente Helmond geeft uitvoering aan de mogelijkheid in de Wet Werk en Bijstand om teveel en ten onrechte (fraude) verstrekte bijstand terug te vorderen.

Om op een juiste wijze invulling te geven aan deze mogelijkheid heeft de gemeente Helmond beleidsregels opgesteld. Deze beleidsregels zijn in 2005 opnieuw, met instemming van uw Raad, vastgesteld, juist met de bedoeling te komen tot een actieve terug- en invordering.

De beleidsregels geven de gemeente de mogelijkheid om op adequate wijze over te gaan tot invordering. Daarbij gebruikmakend van de wettelijke mogelijkheden die de wet biedt. Met name het instrument van het zelf kunnen leggen van beslag op loon en uitkering wordt actief ingezet.

Daarnaast maakt de gemeente gebruik van zowel incassobureaus als deurwaarders.

Invorderingspraktijk sedert 2005.

Met de wijziging van de beleidsregels wordt resultaat geboekt. Vanaf 2005 is er sprake van een stabilisatie c.q. een daling van de omvang van de debiteuren.

De "overige" vorderingen zijn zodanig van omvang dat de debiteur in staat is deze ineens of in termijnen terug te betalen. Het gemiddelde bedrag is ongeveer € 500,00. Het totale saldo van deze vorderingen daalt sedert 2005.

De daling heeft echter geen betrekking op de vorderingen in het kader van het Bijstandsbesluit zelfstandigen (Bbz) en de vorderingen op grond van fraude.

De vorderingen in het kader van het Bbz betreffen kredieten aan (startende) ondernemers, waarvan eerst na 3 jaren duidelijk wordt of er sprake kan zijn van een actief krediet of van verlening van bijstand.

De fraudevorderingen zijn van grotere omvang. Het gemiddelde bedrag per fraudevordering bedraagt zo'n € 9.000,00.

De ervaring leert dat als vorderingen hoger worden de invordering lastiger gestalte krijgt.

Een belangrijke reden is het gegeven dat de debiteuren vaak inkomen hebben op of rond het sociale minimum. Personen die vanuit de bijstand uitstromen naar werk of anderszins, hebben vaak geen riant inkomen. Tevens is er veelal sprake van meerdere schuldeisers.

Wettelijk zijn er beperkingen bij het invorderen. Zo kan maximaal tot 90% van de bijstandsnorm worden ingevorderd. Gezien de bedragen die hiermee gemoeid zijn, kent de aflossing van fraudevorderingen een zeer lange duur. Beslag op goederen heeft in de praktijk nauwelijks zin. Als debiteuren al waardevolle bezittingen hebben, staan deze in de regel niet op naam van de debiteur. Beslag is dan ook niet of nauwelijks mogelijk.

In samenspraak met het incassobureau en de deurwaarder worden de mogelijkheden van invordering uitgezet. De ervaringen met het incassobureau en de deurwaarder zijn goed te noemen. Zij werken en denken actief mee om te komen tot oplossingen.

Voorkoming van fraude en actieve opsporing.

De gemeente voert sedert 2004 een actief beleid als het gaat om voorkoming van instroom in de bijstand. Met inzet van preventiemedewerkers wordt getracht eventuele onregelmatigheden bij aanvang van de bijstand op te lossen. Hiermee wordt voorkomen dat er misbruik of oneigenlijk gebruik van bijstand wordt gemaakt.

Daarnaast kent de gemeente een actieve uitwisseling met het Inlichtingenbureau. Cliënten die naast hun bijstandsuitkering over andere (witte) inkomsten beschikken, worden via deze actieve uitwisseling binnen 3 maanden opgespoord.

Tenslotte kent de gemeente een goede samenwerking met andere opsporingsinstanties (SIOD, Politie, Douane, FIOD). Mogelijke betrokkenheid van bijstandsccliënten bij fraudeonderzoeken van andere instanties worden tijdig gemeld een aangepakt.

Het mag duidelijk zijn dat door een actieve houding van de gemeente de kans op het voorkomen van fraude, maar ook het daadwerkelijk opsporen van fraude zichtbaar is. Dit uit zich onder andere door de hoogte van nieuw opgespoorde fraude.

Wel is vanaf 2007 de invloed van de preventie en de uitwisseling met het Inlichtingenbureau merkbaar. Het aantal fraudemeldingen en de duur van de fraude zijn verminderd.

Indien deze ontwikkeling zich voortzet zal het bedrag aan fraude zich in de komende jaren positief ontwikkelen.

Ervaringen van andere gemeenten.

De gemeente Helmond kent een actief handhavings- en invorderingsbeleid. Teveel en ten onrechte verstrekte bijstand wordt teruggevorderd en actief ingevorderd.

In de afgelopen jaren zijn er diverse contacten geweest met andere gemeenten om te beoordelen of de werkwijze van onze gemeente verbeterd kan worden. Dit heeft mede geresulteerd in de aanpassingen van de beleidsregels in 2005.

Wel is uit de contacten met andere gemeenten duidelijk geworden dat vele gemeenten een minder actief beleid voeren op het terrein van handhaving en preventie. Dit betekent automatisch dat bij deze gemeenten er minder sprake is van het vaststellen van teveel of ten onrechte verstrekte bijstand. Er ontstaan dan ook minder vorderingen die lastig zijn te innen.

Op basis van de landelijke cijfers blijkt de gemeente Helmond het dubbele aan fraude op te sporen in bedrag en aantal. Tevens blijkt dat de gemeente toch nog procentueel gezien eenzelfde bedrag weet te innen (incassatio) dan de overige gemeenten.

Wijzigingen in de nabije toekomst.

De afdeling Werk&Inkomen is momenteel in verandering.

De verandering heeft met name betrekking op het verstevigen van de poortwachterfunctie.

Daar waar preventie op de rechtmatigheid op een goede wijze is opgepakt in de organisatie, zal per 1 januari 2008 de preventie een extra impuls krijgen op de doelmatigheid. Het voorkomen van instroom door mensen beter en sneller aan het werk te helpen zal dan meer dan nu ontwikkeld moeten gaan worden.

Enerzijds bijstand verlenen aan personen die daar recht op hebben en anderzijds deze personen zo snel als mogelijk is helpen aan een betaalde baan. Tezamen kan dan gesproken worden over het volledig operationeel hebben van de poortwachterfunctie.

Overige aspecten.

U geeft aan dat de gemeentelijke subsidie vanwege een ID-baan onjuist zou zijn verstrekt.

Het betreft hier geen vorm van bijstand. De toekenning c.q. invordering hiervan is van een andere orde. Wel is nota genomen van de opmerking.

Wij hopen u hiermede voldoende te hebben geantwoord.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Helmond,

De burgemeester, de secretaris,